

hariduskomisjon	
majanduskomisjon	XJK
kultuuri- ja spordikomisjon	
kogukonnakomisjon	X
revisjonikomisjon	
sotsiaalkomisjon	
eestseisus	X

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU**O T S U S**

Põltsamaa

03.05.2022 nr 1-4.2/2022/135

Arvamuse andmine geoloogilise uuringu loa taotlusele

Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2017 määrus nr 5 „Pajusi valla, Puurmani valla, Põltsamaa linna ja Põltsamaa valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine” muutmine” jõustus 11. jaanuaril 2017. Määruse alusel moodustus 21. oktoobril 2017 Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemise teel uus omavalitsusüksus – Põltsamaa vald, mis on ühinenud omavalitsusüksuste üldõigusjärglane.

Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875) on esitanud Keskkonnaametile Saduküla III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 06.01.2022 dokumendina nr DM-118653-1).

Taotletav uuringuruum asub Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Tammiku külas riigile kuuluval katastriüksusel Kursi metskond 1 (katastritunnus 61102:001:1070, sihtotstarve 100% maatulundusmaa, pindala 103,68 ha). Riigivaravalitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 25,00 ha.

Kavandatava uuringu eesmärgiks on Tallinn-Tartu maantee ehituseks vajamineva kvaliteetse lubja- ja/või dolokivi otsing ja uuring ning sobivusel selle arvele võtmine maavara aktiivse tarbevaruna. Kvaliteetse maavara esinemise korral on arendajal soov taotleda keskkonnaluba maavara kaevandamiseks. Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 15 puurauku ja kuni 25 uuringukaevetööd, uurimissügavusega kuni 20 m. Uuritavateks maavaradeks on ehituslubjakivi ja ehitusdolokivi. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised hüdrogeoloogilised katsetööd ja muud sihtotstarbelised tööd: veetasemete mõõtmine, katsepumpamine, kivimi purunemis- ja külmakindluse määramine, kivimi keemiline analüüs, turba

üldanalüüs, uuringuruumi teenindusala topograafiline mõõdistamine. Taotletava loa kehtivusaeg on neli aastat. Uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437).

Uuringuruum on kasutusotstarbelt metsamaa. Tegu on segametsaga, kus kasvavad väga erineva vanusega puud 25 aastastest kuuskedest kuni 95 aastaste haabadeni.

Idaservas külgneb taotletava uuringuruumi teenindusala hoonestamata katastriüksustega Usara (katastritunnus 61102:001:1590), Mardi (katastritunnus 61102:001:0812) ja Indreku (katastritunnus 61102:001:0692). Väikesel lõigul uuringuruumi teenindusala edelaservas on ühine piir ka katastriüksusega Pikknurme metskond 105 (61102:001:0245). Suurematest asumitest jääb Puurmani alevik 7 km kagu poole, Põltsamaa linn 23 km kaugusele läände. Riigi põhimaantee Tallinn - Tartu - Võru - Luhamaa paikneb taotletava uuringuruumi teenindusalast otsesihis ~7,5 km kaugusel edela pool. Taotletava uuringuruumi teenindusala jääb Pedja jõe ja Kaave jõe vahele – esimene neist jääb 1,3 km kaugusele ida ja teine 1 km kaugusele lääne poole.

Taotletava Saduküla III uuringuruumi teenindusala ei kattu looduskaitse- ega Natura 2000 alaga, samuti ei jää siia kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku. Ligikaudu 1,5 km kaugusele põhja poole jääb Natura 2000 ala Tooni loodusala (RAH0000663), mis on I kategooria kaitsealuse linnuliigi püsielupaigaks ((KLO3000972). Looduskaitsealadest lähim on Pikknurme looduskaitseala (KLO1000715), mis jääb 2,8 km edela poole. Kirdesse 850 m kaugusele jääb kaitsealune park – Sõe arboreetum (KLO1200437). Taotletava uuringuruumi valikul on arvestatud talude õuealade kaugusega – uuringuala piirist vähemalt 500 m kaugusel. Antud kaugusele jäävad järgmiste Tammiku küla talude õuealad: edelapiirist Uus-Muru (61102:001:0290) ja Vana-Muru (61102:001:1761), läänepiirist Ülejõe (61102:001:0243) ja Sarve (61102:001:0177), põhjapiirist Salemi (61102:001:1440) ning kagupiirist Tõrve küla Lembitu talu (61102:001:1220).

Uuringuala jääb Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikule alale (LTA1000001) ja kattub üldgeoloogilise kaardistamise uuringualaga (U1225).

Välitööd tehakse mitmes etapis: esmalt kaetakse uuringuala hõreda puuraukude võrguga. Saadud puursüdamikud kirjeldatakse, fotografeeritakse ning võetakse proovid laboratoorseteks katseteks. Proovid võetakse litoloogiliste erimite kaupa, millest tehakse katsed ja analüüsid vastavalt määruses ettenähtud nõuetele. Määratakse killustiku purunemiskindlus Los Angelese katsel, külmakindlus destilleeritud vees ja kivimi keemiline koostis (CaO, MgO, lahustumatu jääk). Samuti tehakse esimeses etapis hüdrogeoloogilised uuringud. Hüdrogeoloogilistest töödest tehakse veetaseme mõõtmised puuraukudes, samuti vooluveekogudes. Veekihti moodustavate kivimite hüdrodünaamiliste parameetrite määramiseks, hüdrogeoloogiliste tingimuste selgitamiseks ja modelleerimiseks tehakse katsepumpamised kahest puuraugust, mis paiknevad uuringuruumi eri piirkondades.

Pärast uuringu esimest etappi ja hõreda võrguga puuraukude rajamist analüüsitakse kogutud andmeid (sh maavara kvaliteeti, geoloogilisi ja hüdrogeoloogilisi tingimusi) ja tulemuste alusel tehakse otsus, kas jätkatakse detailuuringuga. Otsuse tegemisel on määravaks maavara kõrge kvaliteet ja samas ka kaevandamise korral väikseim mõju põhjaveerežiimile. Detailuuringu käigus tihendatakse uuringuruumis esimese etapi uuringuvõrku tarbevaru uuringule vastavaks. Keskkonnaministri 17.12.2018. a määrus nr 52 näeb ette, et karbonaatkivimi tarbevaru uuringul ei tohi uuringupunktide vahekaugus ületada 400 meetrit.

Sõltuvalt maastikust ja ligipääsetavusest on Saduküla III uuringuruumis planeeritud 11 puuraugu rajamine, mis jäävad üksteisest 200 - 350 m kaugusele. Puuraukude maksimaalne arv loa taotluses (15) on arvestatud varuga juhuks, kui peaks osutama vajalikuks duubelpuuraukude puurimine (proovikoguse saamiseks) või geoloogilise ehituse täpsustamine. Arvestades Saduküla maardla geoloogilise uuringuga, kus uuringu sügavus oli 20 m, planeeritakse ka Saduküla III uuringuruumis uuringu sügavuseks 20 m.

Geoloogilised välitööd toimuvad lühiajaliselt (maksimaalselt 2 - 3 nädalat) päevasel ajal tööpäevadel, millega ei häirita oluliselt kohalikke elanikke. Mõju ei ulatu väljapoole uuringuruumi teenindusala või on väheoluline.

Uuringualal kehtivad Puurmani Vallavolikogu 27.05.2010 määrusega nr 13 kehtestatud Puurmani valla üldplaneering ja Jõgeva maavanema 01.12.2017 korraldusega nr 1.1/2017/305 kehtestatud Jõgeva maakonnaplaneering 2030+.

Vastavalt kehtivatele planeeringutele asub uuringuruum rohevõrgustiku kohaliku tasandi rohekoridori alal. Puurmani valla üldplaneering täpsustab osa alast piirkondlikuks rohekoridoriks ja piirkondlikuks tugialaks. Geoloogilise uuringu läbiviimist ei piira kumbki planeering ning kavandatav tegevus ei ole kehtivate planeeringutega vastuolus. Uuringualal ei asu väärtuslikke maastikke ega muid piiranguid või kitsendusi põhjustavaid objekte. Planeeringute kohaselt on uuringuala looduslik maa, kuhu täiendavaid sihtotstarbeid ei ole kavandatud ning jätkub senine maakasutus. Kuivõrd uuringu tulemusena maakasutamise sihtotstarvet ei muudeta, siis kehtiva üldplaneeringuga vastuolu puudub. Samuti puudub vastuolu Põltsamaa Vallavolikogu 17.02.2021 otsusega nr 1-3/2022/7 vastuvõetud Põltsamaa valla üldplaneeringus kavandatuga. Taotletava uuringuruumi teenindusala jääb Põltsamaa valla üldplaneeringu (kehtestamata) kohaselt rohevõrgustiku alale. Planeeringu seletuskirjas toodud rohelise võrgustiku toimimise üldpõhimõtetes on märgitud, et rohelises võrgustikus võib arendada majandustegevust, kus arvestatakse rohelise võrgustikuga, oluline on säilitada tuumalade ja koridoride terviklikkus ning võrgustiku toimimine. Olemasolevate karjääride laienemisel ja uute kasutusele võtmisel peab arvestama rohelise võrgustiku paiknemisega ning hinnata tuleb keskkonnale ja rohelise võrgustiku toimimisele tekitatavat mõju. Karjääride laiendamisel rohevõrgustiku alal tuleb tagada rohevõrgustiku sidusus.

Maapõueseaduse § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet. Sama seaduse § 27 lõike 7 järgi saadab loa andja geoloogilise uurimistöo loa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Arvamuse esitamine ei piira kohaliku omavalitsuse üksuse õigust esitada edasise menetluse käigus täiendavaid seisukohti.

Maapõueseaduse § 35 lõike 1 punkt 10 kohaselt keeldutakse uuringuloa andmisest kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega.

Keskkonnaamet on arvamuse küsimise Saduküla III uuringuruumi uuringuloa taotluse kohta esitanud Põltsamaa Vallavolikogule 22.03.2022 kirjaga nr DM-118653-7 (registreeritud 22.03.2022 nr 6-2/2022/526-1). Keskkonnaamet ootab arvamust hiljemalt 22.05.2022.

Taotleja hinnangul puudub kavandataval tegevusel nii negatiivne keskkonnamõju kui ka mõju elanike heaolule.

Arvestades uuringuruumi asukohta metsamassiivi keskel eemal inimasustusest, seisukorda, ja kasutatavaid meetodeid ei näe Põltsamaa Vallavolikogu negatiivseid mõjutusi olemasolevale olukorrale. Uuringu läbiviimist välistavaid asjaolusid teada ei ole. Taotluses ei ole vastuolu õigusaktidega, kehtivate ja menetluses olevate planeeringutega ja muude arengudokumentidega. Eeltoodule tuginedes nõustub Põltsamaa Vallavolikogu taotluses esitatud hinnanguga

Otsus võetakse vastu kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2 ja maapõueseaduse § 27 lõike 7 alusel.

1. Nõustuda maavara otsingu eesmärgil geoloogilise uuringu loa väljastamisega Saduküla III uuringuruumis Marina Minerals OÜ-le (registrikood 11349875).
2. Uuringuloa taotleja peab arvestama asjaoluga, et uuringu korraldamine sõltumata uuringu tulemustest, ei saa tekitada õiguspärast ootust anda talle tulevikus kaevandamise luba.
3. Otsus jõustub teatavastegemisest.

Otsust on õigus vaidlustada 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal valet esitama õigustatud isik otsusest teada sai või oleks pidanud teada saama, esitades vaide Põltsamaa Vallavolikogule haldusmenetluse seadusega vaidmenetlusele kehtestatud korras. Otsuse peale on kaebeõigusega isikul õigus esitada kaebus Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatud tähtaegadel ja halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Reet Alev
vallavolikogu esimees

Koostas: keskkonnaspetsialist Ain Valu
Kooskõlastas: majandusosakonna juhataja Mark Liivamägi, vallasekretäri abi vallasekretäri
ülesannetes Ulvi Pint
Eelnõu esitaja: Põltsamaa Vallavalitsus
Ettekandja: keskkonnaspetsialist Ain Valu